

Βιβλίο: Και γύρω τους η θάλασσα - Αφροδίτη Βακάλη

Δημοσίευση: Παρασκευή, 28 Μαρτίου 2014 11:31

Μια οικογένεια και η ζωή της στη δεκαετία του '50, κάπου στις Κυκλάδες. Αυτή είναι η αφηγηματική αφετηρία του βιβλίου της **Αφροδίτης Βακάλη** που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός και παρόλο που δεν είναι αναφέρεται συγκεκριμένα ο τόπος, ο προσανατολισμός του αναγνώστη στρέφεται στη Μύκονο, στη δεύτερη πατρίδα της συγγραφέως, στο νησί των ανέμων, της θάλασσας και της αιγαιοπελαγίτικης ομορφιάς.

Το συγκεκριμένο βιβλίο όμως θα μπορούσε να εκτυλίσσεται οπουδήποτε, αφού ανάλογες ιστορίες είναι κοινές σε ολόκληρη τη νησιωτική Ελλάδα. Άλλωστε η συγγραφέας αυτό που τελικά επιχειρεί δεν είναι απλώς να μιλήσει για τα πάθη, τα λάθη και τις ιστορίες μιας οικογένειας αλλά να δώσει την κοινωνική τοιχογραφία της εποχής, μέσα από τις έμφυλες σχέσεις και μαζί ένα μωσαϊκό ανθρώπων συμπεριφορών και αισθημάτων, μια οργανωμένη **σύνθεση** της νησιωτικής κοινωνίας.

Ο Παναγής Καρατζάς κι η αγάπη του για τη γυναίκα του που χωρίς ανταπόκριση γίνεται η αιτία να στραφεί το ερωτικό του ενδιαφέρον στη θετή του κόρη, την Αννεζώ. Και η αγωνία του πατριού απέναντι στα προσωπικά του συναισθήματα που συγκρούονται ανυπόφορα με την ηθική του τόπου, με την ηθική των πρέπαι που τελικά συγκρότησαν τις επιλογές του. Ο Παναγής θα παντρεύει το κορίτσι με τον φίλο του για να γλιτώσει από τον ίδιο του τον εαυτό. Από τα συναισθήματα που «καίνε» την ψυχή του και του ζητούν τη λύτρωσή. Από τη λαχτάρα να νιώσει «τη γλύκα σε ένα άγγιγμα», από «την ενοχή που του έκαιγε τα στήθια».

Γύρω τους κινούνται δορυφορικά οι υπόλοιποι χαρακτήρες του βιβλίου, αφού το αφηγηματικό σύμπαν της συγγραφέως δεν περιορίζεται μόνο στην τρυφερή ιστορία μιας οικογενειακής σχέσης αλλά γίνεται η αφορμή για να σκιαγραφηθούν ενδελεχώς χαρακτηριστικοί ήρωες, τα πάθη τους, οι αγωνίες τους, η πάλη με τους δαίμονες της ζωής τους, η συνθηκολόγηση με τις δυσκολίες της μοίρας τους. Όλοι μαζί σε μια εναγώνια πάλη με το πεπρωμένο, με την ανάγκη να ισορροπήσουν επάνω στο τεντωμένο του σχοινι και να αφουγκραστούν τις αλλαγές που σηματοδοτούν το μέλλον τους.

Γυναίκες που πάσχουν, κακοποιούνται, γεύονται τον έρωτα ή απλώς βιώνουν την απώλειά του και συχνά τη στέρησή του και άντρες που μεθούν, κακοποιούν, κυνηγούν ή αφοσιώνονται με τρυφερότητα σε ό,τι αγαπούν. Όλοι τους όμως είναι άνθρωποι που ζουν και κινούνται μέσα στις συγκεκριμένες κοινωνικές δομές ενός τόπου, εγκλωβισμένοι στις επιλογές τους, άνθρωποι που δονούνται από την ανάγκη να δραπετεύσουν, με οποιοδήποτε τρόπο, στο ενδεχόμενο. Άνθρωποι που ζουν «στη θέση που τους έβαλε η ζωή».

Η Μαρία, η γυναίκα που γίνεται στόχος στο νησί μόνο και μόνο επειδή θέλει να ζήσει ελεύθερη τον έρωτα και τα πάθη του, κι ο Νικόλας που τη θέλει απελπισμένα, για να ικανοποιήσει την ανάγκη του να ζήσει μέσα στη δίνη ενός πελάγου κι όχι δεμένος σαν παροπλισμένο καράβι, κλεισμένος στη φυλακή μιας πλούσιας αλλά αδιάφορης για εκείνον γυναίκας, της γυναίκας του που όμως η ίδια τον αγαπάει πολύ. Κι ανάμεσά τους ο γιατρός που φτάνει στο νησί «στοιχειωμένος» από το παρελθόν που κουβαλά μαζί του και ερωτεύεται με πάθος.

Ολόγυρά τους η μεγάλη, αδιαφιλονίκητη πρωταγωνίστρια του βιβλίου, η θάλασσα που βρέχει τα πάντα, ρυθμίζει τις νοοτροπίες και τις συμπεριφορές, καθορίζει τα ήθη και γαλουχεί τις συνειδήσεις ολόκληρων γενιών. Η θάλασσα και ο αρχέγονος συμβολισμός της. «Απέραντη κι απρόβλεπτη σαν τη ζωή. Πανίσχυρη κι αυτόβουλη...». Αυτή που έχει τη δύναμη να απομακρύνει από ό,τι πονά τον άνθρωπο ή να τον φέρει αντιμέτωπο με τους φόβους του. Η θάλασσα που παρηγορεί, ξελογιάζει, αγκαλιάζει τον άνθρωπο, του δίνει ζωή και ζωογονεί τη σκέψη του. Η θάλασσα που ανοίγει τους ορίζοντες με εκείνη την αίσθηση ελευθερίας που προσφέρει ο αιθέρας της και απλώνεται αχαλίνωτη μπροστά μας για να μας υπενθυμίζει ότι τίποτα δεν τελειώνει, αφού όλα αέναα ανανεώνονται.

Ο εσωτερικός ρυθμός του κειμένου μοιάζει κι αυτός επηρεασμένος από τους ακατάπαυστους κυματισμούς του θαλασσινού στοιχείου. Άλλοτε εκτινάσσει την αφηγηματική ταχύτητα κι άλλοτε επιβραδύνει, δίνει ωστόσο στο κείμενο μια χαρακτηριστική ηχητική δύναμη που κρατά το ενδιαφέρον του αναγνώστη αμείωτο και μεταβάλλει τις περιγραφές που με ευκολία παραθέτει η συγγραφέας σε ολοζώντανες εικόνες.

Το βιβλίο της Αφροδίτης Βακάλη θα μπορούσε να χαρακτηριστεί με μία και μόνο λέξη: «το ταξίδι». Ένα ταξίδι στη μεσογειακή κοινωνία, στους πολιτισμούς της θάλασσας και σε όλα όσα καθορίστηκαν από την αρμύρα και τη σκουριά που αφήνει επάνω στους ανθρώπους, από τη νοτιά που οξειδώνει την καρδιά και τα αισθήματά τους κι όλα αυτά δεμένα με μεγάλη μαεστρία σε μια ιστορία που ρέει κελαρυστά χάρη στη γλωσσική δύναμη που η συγγραφέας του διαθέτει.

Το βιβλίο της Αφροδίτης Βακάλη, με τίτλο «**Και γύρω τους η θάλασσα**», κυκλοφορεί από τις εκδόσεις **Ψυχογιός**. Διαβάστε πληροφορίες για το βιβλίο, [έδω](#).